

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №10

Стенограма пленарного засідання

30 вересня 2020 року

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №10

Стенограма пленарного засідання

30 вересня 2020 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання десяте
(Середа, 30 вересня 2020 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...5
Внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка»	...15
Включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до Виборчого кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо особливостей організації підготовки та проведення виборів у період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України особливо небезпечних і небезпечних інфекційних захворювань, та вдосконалення окремих положень виборчого законодавства»	...16
Прийняття рішення щодо порядку денного пленарного засідання 30 вересня 2020 року	...17
Прийняття Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові»	...18
Прийняття рішення про продовження роботи пленарного засідання до завершення розгляду питань порядку денного	...28
Голосування щодо включення до порядку денного проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо реалізації положень статті 11 Закону України «Про ринок природного газу»	...29
«Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей адміністрування податків в цілях фінансування видатків, визначених пунктами 31-34 статті 14 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	...29

Заява народного депутата України Лероса Г.Б	...30
Прийняття Постанови «Про Заяву Верховної Ради України щодо невизнання легітимності так званих місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях України – в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі»	...30
Заява депутатської фракції «Слуга народу»	...36
Прийняття за основу в першому читанні проекту Закону «Про внесення зміни до пункту 4 Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей здійснення закупівель під час виборчого процесу»	...36
Прийняття Закону «Про електронні комунікації»	...42
Внесення змін до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...44

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕСЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
30 вересня 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні представники засобів масової інформації! Будь ласка, підготуйтеся до реєстрації. Починаємо нашу роботу. Готові реєструватися? Сергію Володимировичу Власенко, нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання зеленої кнопки, першої зліва, як і домовлялися. Готові? Зелена, так. Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 215 народних депутатів України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України в середу ми маємо до 30 хвилин для виступів народних депутатів України з внесенням пропозицій, оголошенням заяв і повідомлень. Будь ласка, запишіться на виступи.

Рахманін Сергій Іванович.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ользі Стефанишиній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стефанишина Ольга Анатоліївна.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, уявіть собі маму тяжкохворої дитини, яка виходить на акцію протесту, бо держава не закупила ліки для її дитини. Вони коштують 30 тисяч гривень на місяць, а в цієї матері таких грошей немає, натомість вони є в Міністерства охорони здоров'я України. Майже 10 мільярдів гривень міністерство отримало цього року на закупівлю ліків для тяжкохворих. Але знаєте, що? Закупівлі міністерство досі не провело. Жодної пігулки за кошти, закладені в бюджеті на 2020 рік, не поставлено в регіони. Уже майже жовтень надворі. За 24 державними програмами, а це більше половини, закупівлі навіть не розпочалися.

Ще в травні пацієнтські організації били на сполох, бо розуміли, яка трагедія почнеться восени. І вона почалася. У регіонах уже відбуваються бунти

пацієнтів. Так минулого тижня на Рівненщині батьки тяжкохворих дітей... А це дітки, які борються з раком крові, з вірусними гепатитами, з такою хворобою, як ювенільний ревматоїдний артрит, які вже не отримують ліки, бо вони закінчилися, а нові – не поставлені.

Пан Степанов своєю злочинною бездіяльністю наражає цих дітей на смерть. Він дуже любить говорити про попередників. Так от, я вам скажу: раніше закупівлі через міжнародні організації починалися в лютому, а перші поставки ліків були вже в липні поточного року. Сьогодні ці закупівлі навіть не розпочалися, тобто мінімум півроку ці діти будуть без ліків.

Фракція «Голос» звертається до тих людей, які безпосередньо несуть відповідальність за ці трагедії – це Президент України Володимир Зеленський, це Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль. Ваші міністри не справляються зі своїми обов'язками. Ми вимагаємо прямого втручання найвищого керівництва держави і врегулювання ситуації із закупівлею ліків, медичних виробів та вакцин.

А пану Степанову я хочу побажати удачі на виборах до Одеської обласної ради, а також залишити вже Міністерство охорони здоров'я України працювати ефективно і без нього.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Климпуш-Цинцадзе Іванні Орестівні, фракція «Європейська солідарність».

Герашенко Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність» звертається до мудрого українського народу, який півтора роки тому проголосував начебто за кінець епохи бідності, кінець епохи кумівства, кінець «Роттердаму +», але з'ясувалося, що обрав кінець епохи гідності. Тому що схема «Роттердам +» працює, виявилося, що вона хороша. Тому що зарплати і робочі місця зникають, ціни і тарифи зростають, а останні заяви представника Зеленського в Тристоронній контактній групі Фокіна межують з державною зрадою.

Дійсно, для політичних пенсіонерів Кравчука і Фокіна, та й для самого Зеленського в Конча-Заспі, війни немає, тому що їхній мир доблесно захищає українська армія. А сьогодні Зеленський і його посіпаки в Тристоронній контактній групі зраджують своїми заявами кожного українського воїна та українського дипломата.

Коли мудрий український народ запитує: «Чому ж ми не живемо як Польща?». Це треба запитати у Фокіна і Кравчука, які на початку 90-х років здали ядерну зброю, здали Чорноморський флот, здали компанію «Чорноморське морське пароплавство», а всім українцям залишили у пам'ять про себе «кравчучку». Чому Зеленський дістав їх із політичної пенсії? Тому що в усіх ефірах вони весь цей час «мочили» Порошенка і демократичну опозицію. І їх заяви вимагають не звільнення з Тристоронньої контактної групи, а порушення кримінальної справи за статтями 110 та 111 Кримінального кодексу України – державна зрада. Це зрада кожного українського воїна, пам'яті загиблих, зрада українських дипломатів, яким сьогодні насправді немає як захищати Україну, адже самі українські представники говорять про громадянський конфлікт.

Є заяви міністра внутрішніх справ України, Офісу Президента України, де Зеленський працює Президентом у Єрмака, але ми вимагаємо заяви самого Зеленського, а також заяв Тарана і Кулеби, які в уряді за квотою Президента України.

Від Авакова ми вимагаємо гарантій чесних виборів, тому що Україна повертається в часи Януковича. Те, що сьогодні твориться у виборчих комісіях, коли влада намагається сегрегувати списки кандидатів лише за тією ознакою чи лояльні вони до влади, чи ні; коли в Кременчуці територіальна виборча комісія, яка повністю підконтрольна одній олігархічній групі, забороняє партії «Європейська солідарність» реєструвати наш список кандидатів у депутати; коли мера Умані не реєструють тільки тому, що він посмів виступити проти недолугості влади в її боротьбі з COVID-19 – це все нас повертає в часи Януковича.

Отже, ми звертаємося до силових структур з вимогою негайно порушити кримінальну справу проти зрадників, а до всіх, хто відповідає за чесні вибори, – зробити все, щоб чесні вибори в нас не закінчилися разом з епохою Президента Порошенка, а таки були в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Юлія Володимирівна Тимошенко виступатиме замість народних депутатів Кожем'якіна і Кириленка, тому прошу дати 6 хвилин. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго дня, шановні колеги! Сьогодні я перший день у залі після хвороби і розпочну все-таки з того, що подякую вам усім за те, що в тяжкі часи хвороби ви підтримували, співчували, передавали свої емоції. Дякую вам за це. Причому і владі і опозиції – ми тут якраз усі об'єдналися. Я хочу побажати всім, хто зараз хворіє на COVID-19, здоров'я, видужати, перенести хворобу в легкій формі, менше хворіти, більше захищати себе.

Розпочну з того, що, насправді, коли був трошечки час і можна було ззовні якось подивитися на все, що відбувається... Знаєте, у мене, як і в усіх вас, я переконана, виникла думка, що нам немає що ділити. Я не вірю, що хтось із нас

бажає зла своєму народові, своїм дітям, своїм родинам. Я не вірю, що хтось буде діяти проти інтересів країни, народу. Мені здається, що в нас є певні розходження в концепціях, які нам треба узгоджувати, більше радитися, більше знаходити часу для дискусій. Тому що помилятися може будь-який депутат, будь-яка команда, і нам просто необхідно вести дискусію.

Розумієте, все те, що приймається тут, у Кабінеті Міністрів України, в Офісі Президента України, зокрема укази, які видає Президент України, має невідворотний вплив на країну. Кожна літера, за яку ми голосуємо, може принести або благо, або проблеми країні. Тому я хотіла б попросити, щоб ми менше пікетували, а більше чули одне одного.

Сьогодні так само ми будемо приймати проекти законів, зокрема в цілому, наприклад, проект Закону «Про внутрішній водний транспорт». Зараз ми маємо відкрити очі і подивитися: чи хочемо ми бачити своє річкове судноплавство, чи хочемо ми – українці, наш флот – отримувати в бюджет ці дуже великі гроші, мільярди, чи не хочемо цього. Чи хочемо, щоб, наприклад, судна з неукраїнськими прапорами зливали відходи в наші річки. Точно не хочемо, я не знаю тут жодної людини, яка б цього хотіла. Я наводжу цей приклад, бо якщо ми уважно навіть цей проект закону почитаємо, то побачимо, що, можливо, ми не так захищаємо наші національні інтереси, як було б потрібно. Давайте щось виправимо. Я хочу, щоб ми стали однією командою, тому що часу в Україні і в усіх нас не так багато.

Також хочу повідомити вам, що вчора відбулося засідання Конституційного Суду України щодо землі. І, можливо, ми з частиною Верховної Ради України були по різні боки барикад, але я прошу ще раз прочитати закон, який прийнято Верховною Радою України. Чи дає він право і можливість виконати настанову Організації Об'єднаних Націй, яка оголосила 2019-2028 роки Десятиліттям розвитку сімейних фермерських господарств.

Не може такого бути, щоб хтось у цьому залі не хотів, щоб наше українське фермерство було не гірше, ніж польське, німецьке, італійське чи у Сполучених Штатах Америки. Ну, не може такого бути. Якщо ми маємо шанс хоча б через Конституційний Суд України виправити ситуацію, то давайте це зробимо. Тому що земля – це... У когось є нафта, газ, не знаю, ще там щось, а в нас є земля, яка може давати нашій країні 180 мільярдів євро прибутку на рік, а сьогодні дає – 18. Давайте зробимо так, щоб результат нашої роботи для країни, саме цього парламенту, цього Президента, цього уряду, люди відчули, щоб вони не дивилися на нас і не думали, навіщо нас сюди делегували.

Я хочу, щоб ми на фоні викликів, які стоять сьогодні перед світом, – коронавіруси, економічний спад, загострення всіх процесів – стали однією командою і захистили Україну не на словах, а в кожній літері законів, які ми з вами дискутуємо, і тоді наше перебування тут буде чогось варте.

Ось із чим я хотіла до вас звернутися. Давайте станемо однією національною командою, яка живе не емоціями «хто – за», «хто – проти» і «хто в якому таборі», а будемо інтелектуальною командою, яка вивірить кожне голосування,

кожне рішення і визначить те, що нам реально треба робити. Нам потрібна сильна стратегія, єдина команда і розумна професійна тактика, тоді ми станемо країною, рівною якій просто не буде на Європейському континенті. У нас з вами все для цього є, тільки в добрий час і більше відповідальності за все, що ми робимо.

Дуже дякую. І ще раз здоров'я всім, хто нас чує, і вам.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заремський Максим Валентинович.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Передайте, будь ласка, слово Артему Дмитруку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, кому? Артем Дмитрук. Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Місто Одеса. Шановні колеги, шановний пане Голово, шановні українці! Вкотре звертаюся до вас і прошу вашої підтримки в очищенні місцевих органів влади міста Одеси від бандитів та грабіжників.

Славнозвісна партія «Довіряй ділам» на чолі з Геннадієм Трухановим нахабно розкрадає бюджет і майно міста протягом останніх п'яти років. Прикладів такого беззаконня чимало: в Одесі відбирають землі, будівлі та приміщення, які можна було б використовувати для потреб містян; забудовують зони рекреації; встановлюють паркани, перекриваючи доступ до пляжів. На жаль, місцева влада працює лише на себе, їх пріоритет – власне збагачення. Потреби жителів міста в розвитку інфраструктури та підтримці житлового фонду в належному стані у всіх випадках ігноруються. Сотні мільйонів гривень просто зникають через десятки фальшивих фірм підрядників, які нібито будують дороги та ремонтують комунікації.

І після всіх своїх шахрайських схем Труханову вистачає совісті брати кредити та перекладати усі обов'язки на одеситів. Лише на сьогодні кожен одесит винен більше як 4 тисячі гривень. Через Труханова Одеса – на першому місці серед міст, які беруть кредити, та за кількістю цих кредитів. Місцеві вибори, які відбудуться 25 жовтня, – це останній шанс очистити владу та не допустити чергової узурпації влади Трухановим і його командою.

Зараз із цієї трибуни я звертаюся до кожного одесита з проханням відповідально поставитися до вибору нового мера міста та складу міської ради. Страшно навіть уявити, що буде з Одесою, якщо ще п'ять років ці бандити

будуть при владі. На щастя, серед кандидатів у депутати Одеської міської ради є багато молодих, чесних та гідних цієї посади людей. Пропоную цього разу не довіряти Труханову, а довіряти тим, хто дійсно любить та бажає процвітання своєму місту.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійович Колтунович, «Опозиційна платформа – За життя».
Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Шановні народні депутати України, хотів би до вас звернутися з важливою, фундаментальною темою, яка стосується країни. На жаль, ми втрачаємо майбутнє, і країна взагалі потребує модернізації саме для того, щоб мати майбутнє.

Я поясню, що мається на увазі. Україна на сьогодні посідає 122 місце за рівнем валового внутрішнього продукту на душу населення. Ми повністю економічно, технологічно і соціально відстала країна. Ви ж подивіться, які ми маємо показники. У нас абсолютний антирекорд за показником заборгованості із виплати заробітної плати, на 1 вересня – 3 мільярди 421 мільйон гривень. Такого ніколи не було в історії України. Так само рівень зайнятості населення за аналогічний період – 49 відсотків. Уявіть собі, менше половини громадян України у віці від 15 років і старше зайняті в національній економіці, всі інші – не зайняті, а це означає, що вони безробітні.

Ще один дуже важливий момент. Чому в нас такий високий рівень безробіття і фактично низький рівень зайнятості? Та тому, що сільське господарство просіло, промисловість просіла, машинобудування просіло більше ніж на 20 відсотків. Запропонована урядом політика робить із нас не економічного монстра, а відсталу країну, яка накопичує борги. Згадайте, коли ви приходили до влади, державний борг був 78 мільярдів доларів, зараз – 85. Це серйозні цифри і це лише за один рік.

Я хотів би ще звернути увагу на такі важливі моменти, які відображаються на демографічних показниках. На сьогодні, за вісім місяців, ми маємо ситуацію, коли на 100 померлих – 50 народжених, ось які результати соціальної політики в Україні. Це наслідок цієї економічної політики, адже не закладені економічні інструменти, відповідне підґрунтя для того, щоб розв'язувати соціальні проблеми для подолання бідності в країні.

На наш погляд, ті питання, які стосуються тарифної політики... А ми знаємо, є інформація про те, що, можливо, зросте тариф на електроенергію для населення з 90 копійок до 1 гривні 68 копійок або тариф на водопостачання в місті Києві на 22 відсотки – такі ганебні явища мають бути зупинені. Ми повинні прийняти ті проекти законів, які вносили, і удосконалити законодавство, яке сприятиме стимулюванню внутрішнього споживчого ринку, експорту, тому що це і промислове виробництво, і робочі місця, і зменшення заборгованості із виплати заробітної плати і збільшення реальних доходів населення.

Усі ті проблеми, про які ми говорили, можна і треба розв'язувати, головне – приймати правильні закони з питань економіки, спрямовані на подолання бідності.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Скороику Миколі Леонідовичу. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна президіє, шановні колеги, шановні громадяни України! Фракція «Опозиційна платформа – За життя». Я хотів би порушити два питання, які стосуються, з одного боку, моєї рідної Одеси, а з іншого боку, вважаю, що всієї України.

Перше питання. Знаєте, вже майже жовтень, країна входить в опалювальний сезон, а Одесі пропонується прожити цей опалювальний сезон у режимі реорганізації одного з головних постачальників тепла міста – Одеської теплоелектроцентралі (ТЕЦ), яка постачає тепло в квартири 300 тисяч одеситів і до 1 тисячі 200 організацій та підприємств.

Замість того, щоб передати компанію «Одеська ТЕЦ», як пропонувалося дуже довго, одеській громаді, Кабінет Міністрів України пропонує передати її в управління НАК «Нафтогаз України». Не тільки Одеську ТЕЦ, а ще й низку інших ТЕЦ. І говорять про те, що це начебто буде сприяти якимось інвестиціям з боку НАК «Нафтогаз України» в ці підприємства. Які можуть бути інвестиції, якщо за перше півріччя збиток «Нафтогазу України» становив 11 мільярдів гривень? Це зі збитків він буде інвестувати?

Наша політична сила «Опозиційна платформа – За життя» вважає, що Одеська ТЕЦ, як й інші ТЕЦ, має управлятися місцевими громадами. Це один з основних моментів впливу на тарифи (нормального впливу на тарифи), тому що тарифи – це одне з головних питань виживання наших громадян.

Друге питання. Воно не пов'язане з економікою, і останнім часом ми якось соромимося порушувати його в цьому залі – це питання мови. Досить багато в засобах масової інформації пишуть про те, що з набранням чинності положень закону про мову по різних організаціях, зокрема організаціях громадського харчування, ходять якісь люди, які намагаються штрафувати наших громадян за

використання російської мови. Це абсолютно не нормально. Це питання (я його вважаю одним з основних) захисту конституційних прав наших громадян, зокрема права на вільне використання російської мови, а також інших мов національних меншин. Ми з вами в побуті спілкуємося російською мовою, і це зовсім не великий секрет, але чомусь стидаємося сказати про це і захищати конституційні права наших громадян.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» зробить все для того, щоб захистити права наших громадян і щодо тарифів, щоб ці тарифи були дійсно економічно ефективними, і щодо захисту конституційного права наших громадян на вільне використання російської мови, а також інших мов національних меншин.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Крульку Івану Івановичу. Цимбалюк Михайло Михайлович, так? Все-таки Крулько. А де народний депутат Крулько? Немає народного депутата Крулька? Добре. Народний депутат Лозинський Роман Михайлович, фракція політичної партії «Голос». Юрчишин, так?

Народний депутат Юрчишин, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні виборці, змушений нагадати вам дуже сумну річницю. Фактично рік тому під гучними гаслами про те, що ми змінимо судову реформу, була прийнята профанація. Залишилися на посадах і без оцінки представники Вищої ради правосуддя, розігнано Вищу кваліфікаційну комісію суддів України, яку, імовірно, і варто було розігнати, але водночас не створено нової. Це рішення було оскаржено в Конституційному Суді України і визнано неконституційним.

Фракція «Голос» системно критикувала такий підхід. Справді, потрібна судова реформа, а не, як заявляють окремі представники більшості, стратегія розвитку судів, щоб Президент України не закривав очі і не коментував ситуацію, коли 27 суддів Окружного адміністративного суду міста Києва, які, нагадаю, визнали незаконною передачу державі «ПриватБанку», які визнавали незаконними справи стосовно відшкодування втрат майданівцям і родичам загиблих під час подій на Майдані... Тобто суд, який зараз фігурує на плівках Національного антикорупційного бюро України, і Вищий антикорупційний суд розглядає фактично законність того, щоб далі продовжувати розслідування, яке ледь не заблокували Офіс Генерального прокурора і Вища рада правосуддя.

Власне, до чого призвела ця імітація. Насамперед існує більш ніж 30 вакансій в органах судової влади – це на 30 відсотків менше шансів у людей мати правосуддя і справедливість. Це судді районних судів, в яких по одному-два судді, а відповідно є черга і люди чекають роки, щоб мати справедливість.

Зараз недолугий (це те, що спромоглася фактично здійснити президентська вертикаль) законопроект [№ 3711](#) перебуває на розгляді Венеційської комісії. І ми дуже сподіваємося, що «венеційка» дасть свою оцінку.

Але що можна зробити? Я звертаюся до Голови Верховної Ради України, до Апарату Верховної Ради України з проханням оперативно надати висновок Головного науково-експертного управління на проект постанови [№ 4144](#) щодо реорганізації найкорумпованішого Окружного адміністративного суду міста Києва. Давайте хоча б найкорумпованіших суддів таки не допускати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Совсун Інні Романівні, фракція політичної партії «Голос».

Лозинський Роман Михайлович. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні українці! Шановні колеги народні депутати! Кожен у нашій країні має знати, що відбулося вчора у Верховній Раді України, коли першого заступника глави делегації в Тристоронній контактній групі Фокіна викликали відповідати за його слова в стіни Верховної Ради України. Я нагадаю всім, що Фокін – це саме той, хто сказав, що «Росію нужно понять». І саме Фокін говорив про особливий статус всьому Донбасу, застосування амністії до бойовиків і те, що Росія – не ворог, не агресор, а контрагент, країна, з якою треба шукати згоду.

Я дякую Соломії Бобровській з фракції «Голос», яка ініціювала депутатський запит до Президента України і збрала підписи народних депутатів з усіх фракцій і груп за відставку Фокіна. Вчора депутати на засіданні нашого комітету заслухали Фокіна, який сказав, що не бачить жодних конкретних доказів російської участі у війні на Донбасі. Тільки за ці слова відкликати Фокіна замало, проти нього потрібно відкривати відповідне провадження, тому що це тези, які озвучує Кремль, які озвучувала російська сторона, бойовики та терористи в 2016-2017 роках по той бік столу на міжнародній арені.

Дякую всім фракціям і групам, які підписали і підтримали вчора на засіданні комітету подання проекту постанови на розгляд Верховної Ради України. Ми будемо проект реєструвати і вимагати від Президента України відкликати кандидатуру Фокіна, який представляє абсолютно проросійські погляди та анти-українську позицію.

Хочу також, щоб усі українці знали, хто прийшов підтримати Фокіна. Як ви думаєте, чи прийшли підтримати нашу контактну групу волонтерські або ветеранські організації? Ні. Як ви думаєте, чи прийшли ті, хто постраждав під час війни – тимчасові переселенці, воїни, яких поранили, або сім'ї вбитих

воїнів? Ні. Вчора на засідання комітету незрозуміло як потрапила пані Бережна, яка відмовилася говорити українською мовою, яка афілійована з Партією регіонів, яку свого часу українські спецслужби затримували і в неї вилучали носії зі зливом інформації про Україну. Неможливо далі це толерувати.

Фракція «Голос» дякує всім депутатським фракціям і групам: «Європейській солідарності», «Батьківщині», «Партії «За майбутнє», «Довірі», окремим депутатам із «Слуги народу». Єдині, хто не підтримує – це п'ята колона Кремля в парламенті. Ми будемо боротися. Сьогодні – Фокін, далі – інші колаборанти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чорний Дмитро Сергійович.

ЧОРНИЙ Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Максиму Бужанському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Аркадійович Бужанський.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Як деякі з вас пам'ятають, два місяці тому точилася жвава, палка дискусія, я сказав би завдяки колегам, навколо мого законопроекту [№ 2362](#) про те, щоб усунути дискримінаційні норми та відтермінувати перехід російськомовних навчальних закладів на навчання державною мовою. Одним із аргументів, який наводили опоненти цього законопроекту, було те, що начебто вже розпочато друк підручників українською мовою.

Настало 1 вересня, зараз 30 вересня, і що ми бачимо? Тисячі дітей мають на руках підручники російською мовою і ніхто не дав їм підручники, які надруковані державною мовою. Що далі? Вчитель бере цей підручник російською мовою і автоматично онлайн перекладає, проводячи урок українською мовою. Діти чують українську мову свого вчителя, дивляться в підручники, які надруковано російською мовою і які тримають у руках, і теж повинні перекладати державною мовою.

Нічого крім ганьби не досягнуто. Нічого крім того, що діти не можуть навчатися так, як треба, не досягнуто. То чого ви досягли, колеги? Ви познущалися над дітьми та їхніми батьками. Ви когось захистили? Ви чимось допомогли українській мові? Ні. Це сором!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Дмитруку Артему Геннадійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Виступав, так? Тоді, Васильченко Галина Іванівна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка (*Шум у залі*). Тоді все, друзі, час вичерпано.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів вичерпано, переходимо до розгляду питань порядку денного.

До мене звернулися представники фракцій...

З процедури дайте, будь ласка, слово Євгенії Михайлівні Кравчук.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, прошу зараз змінити черговість і розглянути законопроект [№ 3006а](#) про «паунок малюка». Вчора комітет одностайно рекомендував прийняти його в другому читанні. Давайте консолідуємо зал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я так розумію не буде заперечень? Не буде.

Тоді переходимо до розгляду законопроекту № 3006а. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Тут дуже небагато поправок.

Євгеніє Михайлівно, будь ласка, прошу на трибуну.

Шановні колеги, на ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «паунок малюка» (№ 3006а). У другому читанні виступ не передбачається.

Скажіть, будь ласка, хто наполягатиме на поправках? Немає таких. Можемо голосувати? Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування і запросіть народних депутатів до залу. Шановні колеги, готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «паунок малюка» (№ 3006а) в другому читанні та в цілому з необхідними

техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Всіх вітаю!

З процедури – Арахамія Давид Георгійович.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вибачте, колеги. Я також пропоную змінити черговість і почати розгляд дуже важливого проекту Закону «Про внутрішній водний транспорт».

Прошу підтримати пропозицію та проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція зараз перейти до розгляду. Шановні колеги, послухайте, не шуміть. Пропонується змінити черговість розгляду питань, щоб зараз перейти до розгляду проекту Закону «Про внутрішній водний транспорт».

Сергію Владиславовичу, я бачу і чую. Ви ж знаєте, у мене все добре зі слухом і зором. Ваша фракція і фракція «Опозиційна платформа – За життя» наполягають, щоб цього не було. Правильно?

Тоді пропозиція Давида Георгійовича Арахамії ставиться на голосування: щодо зміни черговості розгляду питань, щоб зараз розглянути законопроект [№ 1182-1-д](#). Готові голосувати? Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Розглядаємо законопроект [№ 4117](#). На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Виборчого кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо особливостей організації підготовки та проведення виборів у період дії карантину, установленого з метою запобігання поширенню на території України особливо небезпечних і небезпечних інфекційних захворювань, та вдосконалення окремих положень виборчого законодавства».

Шановні колеги, будь ласка, не розходьтєся. Це питання про включення до порядку денного та скорочення строків. Почекайте, ставиться на голосування ця пропозиція. Це не розгляд законопроекту на цьому пленарному засіданні, це включення його до порядку денного та скорочення строків.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного законопроекту № 4117. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується визнати законопроект невідкладним та скоротити строки внесення альтернативних законопроектів до дня проведення пленарного засідання 30 вересня 2020 року згідно зі статтею 101 Регламенту Верховної Ради України. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 217.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява від двох депутатських фракцій про оголошення перерви, я так розумію, з проханням зібратися в кабінеті Голови Верховної Ради України та провести нараду. Будь ласка, голови депутатських фракцій та груп запрошуються на нараду.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Нам треба буде проголосувати щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного – зміни до порядку денного сьогоднішнього засідання.

Насамперед я хотів би звернутися до Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України. Сергію Віталійовичу Кальченко, до вас як до голови комітету є прохання сьогодні під час перерви о 12 годині провести засідання комітету згідно з переліком питань, який був визначений.

Звертаюся до Комітету з питань цифрової трансформації, до Апарату Верховної Ради України з проханням підготувати матеріали до законопроекту [№ 3014](#) для розгляду на цьому пленарному засіданні. Думаю, що до кінця дня ми до нього повернемося.

Шановні колеги, щойно відбулася нарада з представниками всіх депутатських фракцій і груп. На жаль, ми вимушені констатувати, що в нас за вчора-позавчора захворіла велика кількість як народних депутатів... До речі, я хотів би до всіх ще раз звернутися з вимогою надіти маски. Якщо ви виступаєте, тоді знімайте маску, а так, таке відчуття, що немає коронавірусу. Велика кількість людей захворіла... Маску надіньте! Не переживайте за мене, я обов'язково в ній сиджу, я трохи далі від вас. Велика кількість людей захворіла в залі і в Апараті Верховної Ради України. За останні декілька днів – до 10 осіб.

Отже, депутатські фракції та групи звернулися з пропозицією – четвер та п'ятницю визначити днями роботи в комітетах для того, щоб Верховна Рада України продовжувала свою роботу, але була змога зменшити концентрацію людей в одному приміщенні. Я хотів би нагадати, що засідання комітетів згідно з прийнятим законодавством може відбуватися в онлайн режимі. Сподіваюся, що сьогодні ми зможемо розглянути такий проект постанови на цьому пленарному засіданні.

Паралельно з цим депутатські фракції та групи звернулися з пропозицією розглянути сьогодні законопроекти... Будь ласка, прошу хвилину уваги. Пропонується визначити такий регламент нашої сьогоднішньої роботи під час пленарного засідання: розглянути проект Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» ([№ 3648](#)), наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо реалізації положень статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» ([№ 4119](#)), далі – проект Закону «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей адміністрування податків в цілях фінансування видатків, визначених пунктами 31-34 статті 14 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 4120](#)) та проект Закону «Про електронні комунікації» ([№ 3014](#)), плюс зазначений тільки що мною проект постанови.

Немає заперечень? Нам треба зараз проголосувати такий порядок денний чи ми його... Треба проголосувати. Добре. Готові голосувати?

Ставиться на голосування вищезазначена пропозиція про розгляд питань порядку денного пленарного засідання 30 вересня 2020 року. Немає заперечень? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, переходимо до питань порядку денного. Розглядається проект Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» ([№ 3648](#)), друге читання.

Хтось наполягає на поправках? Папієв. Хто ще буде наполягати? Тільки Папієв.

Михайле Миколайовичу, може, не наполягаєте? Наполягаєте. Може, виступ, так? Одна поправка? Скільки у вас поправок? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Знаєте, це повторне друге читання законопроекту. Це абсолютно «воровський» законопроект. Тому я прошу насамперед для стенограми усі поправки, які враховані, в порядку черговості ставити на підтвердження, а по всіх моїх поправках, які не враховані, давати мені 1 хвилину, я обґрунтовано наполягатиму на їх голосуванні і доказуватиму, що це абсолютно «воровський» законопроект.

Прийняття такого закону унеможливить забезпечення кров'ю та її компонентами комунальних та державних закладів охорони здоров'я, а ініціатори цього законопроекту планують кров українців експортувати за кордон. Фактично, шановні, той, хто голосує за цей проект закону, голосує проти статті 3 Конституції України, якою життя і здоров'я громадян визнаються найвищою цінністю в Україні.

Прошу всі поправки, які враховані, ставити по чергово на голосування для підтвердження.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, яка ваша перша поправка? Бо я вже щось дійшов до... Бачу, її враховано редакційно. Поправка 9, так? Тобто, як поправка 4? Ми спочатку по ваших ідемо.

Будь ласка, Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Шановний пане головуючий, щоб ми з вами не сварилися, відкрийте, будь ласка, перед собою Регламент Верховної Ради України, де чітко записано, що законопроект у другому читанні розглядається постатейно.

Тому я ще раз для стенограми наполягаю на тому, щоб усі поправки, які враховані або враховані редакційно, ставити на підтвердження.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми почули, для стенограми. Я ще раз повторюю, Михайле Миколайовичу, назвіть, будь ласка, номер поправки.

Поправка 4.

ПАПІЄВ М.М. Прошу поправку 4 поставити на підтвердження, і далі всі наступні поправки, які враховані, теж поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку ваші поправки.

ПАПІЄВ М.М. Ви мені не вказуйте – «ваші» або ні. Дійте за Регламентом Верховної Ради України. Законопроект розглядається постатейно. Тому перша...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас зараз не лекція щодо Регламенту Верховної Ради України, Михайле Миколайовичу. Назвіть, будь ласка, ваші поправки, потім поставимо інші.

ПАПІЄВ М.М. Прошу поставити на підтвердження поправку 4, далі – всі наступні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка ваша поправка? Це не ваша поправка. Я не надам слова, у нас тут полеміки не буде. Назвіть номер вашої поправки.

Мезенцева Марія Сергіївна. Розкажіть, будь ласка, про свою поправку 1.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Пане Голово, це залежить від кожного суб'єкта подання поправки. Я на своїй поправці не наполягаю. Впевнена, що всі колеги, які були присутні на засіданні профільного комітету з метою захисту поправок... У мене 52 поправки, я на них не наполягаю. Свою думку я висловила на засіданні профільного комітету. Частково мої поправки були враховані, редакційно також.

Дякую, пане Голово. Я пропоную повернутися до роботи і заслухати тих колег, які на своїх поправках наполягають.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 2 народного депутата Зуба. Її відхилено. Ви будете наполягати на цій поправці? Немає.

Наступна поправка 3. Її враховано редакційно.

Наступна поправка 10 Красова. Її відхилено. Не наполягає.

Шановні колеги, ми робимо так, як робимо завжди: спочатку – відхилені, а після цього – ті, які будуть враховуватися.

Поправка 12. Красов. Не наполягає.

Вашу поправку 9 враховано редакційно. Будь ласка, Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Шановний пане головуючий, знаєте, ви зараз фактично порушуєте законодавство України і присягу народного депутата України. Кожен народний депутат України, складаючи присягу, чітко давав зобов'язання дотримуватися Конституції України та законів України. Регламент Верховної Ради України затверджений законом України.

Тому я ще раз наполягаю і прошу вас не порушувати Регламент Верховної Ради України – розглядати законопроект постатейно. Прошу в порядку черговості всі поправки, які враховані або враховані редакційно, поставити на підтвердження. Якщо ви не будете цього робити, то повідомляю, що я вже готую проект постанови про суттєві порушення з вашого боку, зловживаючи службовим становищем, Регламенту Верховної Ради України. Я буду вносити проект постанови про скасування результатів голосування цього проекту закону, тому що ви порушуєте Регламент Верховної Ради України. Ще раз наполягаю на тому, щоб поставити поправку 4 на підтвердження. Робіть вже це, не встановлюйте якусь свою процедуру, яка не виписана в Регламенті Верховної Ради України.

Прошу поставити поправку 4 на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановний народний депутате, я до того самого закликаю і вас – поводитися відповідно до депутатської етики. Якщо зал все-таки визначається по-іншому, добре, ми будемо йти по поправках. Я ще раз кажу... Тоді робимо так, як ви кажете. Ви вимагаєте поставити на підтвердження поправку 4.

Шановні колеги, ставиться... Будь ласка, позиція комітету. Це поправка народного депутата Красова, її враховано, її треба буде підтвердити.

СТЕФАНИШИНА О.А. Так, поправку враховано і підтримано комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку враховано і рекомендовано комітетом.

Шановні колеги, ставиться на підтвердження поправка 4 народного депутата Красова. Комітет її врахував. Прошу підготуватися до голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 248.

Рішення прийнято.

Яка наступна поправка? Ви будете всі поправки, які враховані, ставити на підтвердження? Ви вважаєте, що це якимось відповідає депутатській етиці чи більше власному самолюбству?

Ставиться на підтвердження поправка 5 народної депутатки Дмитрієвої. Комітет її врахував. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Поправка 6. Ідемо в такому ж темпі, друзі. Поправку враховано. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Поправка 7 народної депутатки Дмитрієвої. Її враховано редакційно. Теж її ставите, так? Думаю, ні.

Поправка 8 народної депутатки Мезенцевої.

Поправку 6 ми тільки що проголосували. Ви трошки неуважний, пане народний депутате.

Поправка 7 Дмитрієвої. Її враховано редакційно.

Поправка 7 ставиться на підтвердження. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 8 народної депутатки Мезенцевої. Її враховано. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 9 народного депутата Папієва. Її враховано редакційно. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 11 народного депутата Папієва. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 14 народної депутатки Дмитрієвої. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 15 народного депутата Зуба. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 16 народної депутатки Дмитрієвої. Її враховано редакційно. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Наступна поправка 17 народного депутата Зуба. Її враховано редакційно. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Михайле Миколайовичу, якщо такий темп набрав зал, і ви бачите, що зал довіряє комітету, може, ми все-таки підемо іншим шляхом? Візьміть, будь ласка, слово, шановний Михайле Миколайовичу.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний пане головуючий, в принципі, ви зробили те, що я планував, тому що ви поставили на підтвердження ті поправки, які враховані редакційно. Беручи до уваги те, що Верховна Рада України проголосувала, я не уявляю, як комітет «склеїть» такий закон, бо всі поправки, які враховані редакційно, ви підтвердили в повному обсязі так, як написано в таблиці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жодним чином, підтримувалася позиція комітету.

ПАПІЄВ М.М. Ви на підтвердження поставили і Верховна Рада України проголосувала, це ми окремо розглянемо з вами.

Дивіться, Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зауважило на порушенні шести статей Конституції України в цьому законопроекті.

Я дивуюся з якою настирливістю... Ну, коли голосує фракція «Голос», то я знаю, що вони завжди одягають вишиванки, якщо хочуть щось вкрати. Але ж, шановні колеги, думаю, що у Верховній Раді України є достатньо свідомих народних депутатів України, які діють в інтересах громадян і Української

держави. Саме ці народні депутати України не проголосують за цей проект закону. Шановні...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Миколайовичу. Вважаю, що Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України розбереться стосовно того, що було проголосовано для стенограми, виходячи з цього будемо формувати закон. Але я правильно розумію, що ви більше не наполягаєте на поправках? Михайле Миколайовичу, дякую.

Фракція «Голос», і переходимо до голосування.

Михайле Миколайовичу, я вас дуже прошу. Ви щойно сказали, що ви зробили те, що хотіли. Зараз виступить представник фракції «Голос» із реплікою, і ми переходимо до голосування. Дякую.

Клименко Юлія Леонідівна.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Я хочу нагадати партії ОПЗЖ, колишній Партії регіонів, що вони вкрали все, що можна було вкрасти в цій країні. Тому красти вже немає чого.

Крім того, хочу нагадати, що фракція, яка сидить справа від мене, є найбільшою індустріальною групою в нашому парламенті з оборотом і капіталізацією їх бізнесів більше 10 мільярдів гривень. Тому кажіть це собі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви добре знаєте, що репліка на репліку не надається. Михайле Миколайовичу, ви, як ніхто інший, знаєте Регламент Верховної Ради України.

Переходимо до голосувань.

Михайле Миколайовичу, яку вашу поправку не враховано? Скільки поправок? Скажіть – 10 поправок? Ставлю 10 поправок. Не враховані? Можемо поставити просто на голосування. Дві хвилини виступу? Одну хвилину?

Дайте 1 хвилину, будь ласка, Михайлу Миколайовичу.

ПАПІЄВ М.М. Шановний пане Голово! Я ще раз для стенограми, для того, щоб після цього в мене були всі підстави подати проект постанови про скасування результатів голосування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, поправка не для стенограми. Це ж не виступ, Михайле Миколайовичу. Ще раз повторюю. Ви, будь ласка, тоді говоріть щодо поправки. Який номер поправки?

ПАПІЄВ М.М. Відповідно до Регламенту Верховної Ради України мені повинні дати по 1 хвилині для того, щоб я обґрунтував свої поправки, які не враховані. Я прошу їх всі поставити на голосування і дати мені по 1 хвилині для того, щоб я переконав зал, що це «воровський» законопроект. Абсолютно «воровський».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви знаєте номер своєї поправки? Яка поправка?

СТЕФАНЧУК Р.О. Поправка 84 – перша.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не знаєте. Так ви шукаєте чи знаєте свої поправки? Шановні колеги! Ви не знаєте свої поправки, хіба ж так можна?! Не знаєте поправки, давайте голосувати. Можемо голосувати?

Михайле Миколайовичу, знайшли. Поправка 84, добре. Будь ласка, дайте... Ви сказали, ставимо її на голосування.

Поправка 84 Папієва. Комітет її не підтримав.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна поправка 85 народного депутата Папієва. Будь ласка, 1 хвилина на обґрунтування.

ПАПІЄВ М.М. Шановний пане головуєчий, прошу поставити поправку 92 народного депутата України Папієва, яку відхилено, на врахування в повному обсязі.

Прошу щодо всіх неврахованих моїх поправок, відповідно до Регламенту, надавати мені 1 хвилину, щоб я міг пояснити, чому її подавав і чому маю зауваження до цього законопроекту. Прошу не порушувати Регламенту. Прошу поправку 92 врахувати повністю.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 92 народного депутата Папієва комітет відхилив. Ставиться на голосування позиція комітету. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Наступна моя поправка 112. Шановні колеги, є Закон України «Про центральні органи виконавчої влади», є Конституція України. У законопроекті, що зараз на розгляді, пропонують створити якийсь орган, що не передбачений ані Конституцією України, ані законами України. Міністерство охорони здоров'я – центральний орган виконавчої влади, що має вирішувати всі ці питання, а не якась корупційна «прокладка», передбачена в цьому законопроекті. Давайте віддамо те, що належить, міністерству. Це закон України, Конституція України.

Прошу підтримати мою поправку 112 і врахувати її повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Її не можна врахувати повністю або не повністю, її відхилено.

Ставиться на голосування поправка 112. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 114. Папієв.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, бачу, в залі фактично тільки в мене є порівняльна таблиця. Подивіться, на чотирьох сторінках є висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, де чітко виписано, що цей законопроект порушує статті Конституції України.

Поясніть мені, будь ласка, навіщо тоді у Верховній Раді України створено таке науково-експертне управління, яке вам роз'яснює, що цей законопроект порушує Конституцію України? Тим не менше, ви, маючи якусь зацікавленість, голосуєте всупереч своїй присязі і Конституції України.

Прошу мою поправку повністю врахувати і поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж не назвали номер поправки.

Ставиться на голосування поправка 114. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 127.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги, Регламент затверджений законом України. Закликаю і головуючого дотримуватися Регламенту. Я ж не вимагаю чогось особистого, лише прошу вас взяти порівняльну таблицю.

Ще раз закликаю, усі враховані поправки ставити в порядку черговості по-статейно на підтвердження, а ті мої поправки, що не враховано, ставити на голосування для підтримки. Усе. Я більше у вас нічого не прошу. Дуже хотів би, щоб ви дотримувалися Регламенту.

Прошу поставити мою поправку на голосування і врахувати її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо Регламенту. Михайле Миколайовичу, ви ж повинні ознайомити з поправкою. Ви ж забули сказати про суть поправки. Сподіваюся, у наступній ви зможете це зробити.

Поправка 127. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Михайле Миколайовичу, яка наступна ваша поправка?

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Наступна моя поправка 131. Просив би головуючого озвучувати номер поправки, відповідно до якої народному депутату надається слово.

Це поправка 131, яку комітет врахував. Прошу поставити її на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку йдемо за вашими поправками, що не враховано.

ПАПІЄВ М.М. Не розказуйте мені, як ставити на голосування. Я прошу мою поправку поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 131 пана Папієва була врахована комітетом. Вона ставиться на підтвердження, тож, позиція комітету. Наскільки важлива ця поправка?

СТЕФАНИШИНА О.А. Поправку пана Папієва було враховано, тому ми її підтримуємо.

Колеги, а можна... Просто, пан Папієв... А можна вас попросити, я розумію, що ви хотіли б дуже багато сьогодні говорити, щоб усі народні депутати розійшлися, і цей законопроект був провалений у цьому залі. Але, колеги, думаю, це один з наших останніх шансів реформувати систему щодо донарської крові. Цей законопроект писався мною особисто з представниками Європейського Союзу, він відповідає директивам ЄС. Я розумію, що пану Папієву не хочеться в Євросоюз, але ж країна саме туди хоче. Тож і система, яку ми прагнемо побудувати, відповідає європейським правилам і нормам.

Тому я дуже прошу припинити цей фарс, давайте вже голосувати (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 131 народного депутата Папієва було враховано комітетом. Народний депутат Папієв вважає за необхідне її ще раз внести в зал. Тому прошу визначатися та голосувати.

«За» – 133.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 132. Народний депутат Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Дякую, шановні колеги. Ви щойно поправку 131, яка саме повністю врахована комітетом, не підтримали. Я вас вітаю. Доповідач від комітету, я так зрозумів, не орієнтується, що взагалі голосують. Тобто фактично ви зараз відхилили редакцію тієї поправки, яка врахована. Дякую.

Ще раз стверджую, як тільки починають казати про європейськість якогось закону, знайте, цей законопроект абсолютно не європейський.

Фактично цим законопроектом ви хочете приватизувати кров українців. У ньому ви абсолютно не передбачили забезпечення державних установ, державних і комунальних закладів охорони здоров'я донорською кров'ю та компонентами крові. Ви хочете зібрати кров, щоб вам безкоштовно надали приміщення, обладнання, і потім, як маски, експортувати її за межі України, заробляючи таким чином свої корупційні долари та євро.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 132 народного депутата Папієва. Комітет її врахував. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 141 Папієва. Її враховано редакційно. Не наполягаєте?

Ставиться на голосування поправка 141 народного депутата Папієва. Прошу підтримати та проголосувати в редакції комітету.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Поправку 143 Папієва враховано редакційно. Комітет пропонує її залишити в тій самій редакції.

Ставиться на голосування поправка 143 Папієва. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Михайле Миколайовичу, який номер поправки?

ПАПІЄВ М.М. Дякую, шановний пане Голово, ви щойно підтвердили мою поправку (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Редакційно.

ПАПІЄВ М.М. Її враховано не редакційно, у повному обсязі. Ми будемо з вами разом читати стенограму засідання Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було сказано – у редакції комітету. Комітет рекомендує врахувати редакційно.

ПАПІЄВ М.М. Немає такого голосування. Ви мою поправку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому саме так і було поставлено, Михайле Миколайовичу.

ПАПІЄВ М.М. Ви мені дали слово, не перебивайте. Ви мою поправку поставили на підтвердження. Як тільки Верховна Рада проголосувала, вона вже врахована в повному обсязі. Ми разом читатимемо стенограму засідання і розшифруватимемо цей законопроект.

Бачу, корупція, перемагає все. Я не наполягаю на своїх поправках. У принципі, ви вже наголосували так, що це дає мені підставу подати проект постанови про відміну голосування. Голосуйте, хто проголосує нехай має свої корупційні гроші. Бачу, «бабло побеждает» в цій Верховній Раді України.

Шановні колеги, закликаю вас до сумління. Згадайте про громадян України, вони цінніші...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Миколайовичу, сподіваюся, з приводу «корупційних» не до мене? Якщо є факти, вам як свідомому народному депутату треба звернутися до антикорупційних правоохоронних органів, і досвід є. Якщо це стосувалося мене, будь ласка, чекаю. Дякую.

Можемо ставити на голосування цей законопроект?

Запросить, будь ласка, народних депутатів до залу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові» у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками ([№ 3648](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, надійшла пропозиція від депутатських фракцій та груп, що збиралися на нараду, працювати сьогодні до вичерпання порядку денного, тих законопроектів, які ми проговорили. Залишилося розглянути ще три законопроекти – [№ 4119](#), [№ 4120](#) та [№ 3014](#) і проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання».

Ставиться на голосування пропозиція про те, щоб сьогодні працювати до вичерпання питань порядку денного. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Оголошується перерва до 12 години 30 хвилин.

Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

Шановні народні депутати, будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до роботи. Переходимо до розгляду законопроекту [№ 4119](#), але нам необхідно буде його включити до порядку денного сесії.

Колеги, поки шановні народні депутати повертаються до залу, хотів би зазначити, що...

Шановні колеги, ще раз повідомляю, що зараз ми переходимо до розгляду важливого проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо реалізації положень статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» ([№ 4119](#), [№ 4119-1](#), [№ 4119-2](#)).

Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до роботи. Нам необхідно буде прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного, про скорочення строків подачі альтернативних законопроектів. Після цього застосувати процедуру *ad hoc* і, як завжди, розглянути його за скороченою процедурою. Тому, будь ласка, підготуйтеся до роботи.

Ставиться на голосування пропозиція про включення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо реалізації положень статті 11 Закону України «Про ринок природного газу» ([№ 4119](#)) до порядку денного. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Прошу показати по фракціях та групах.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей адміністрування податків в цілях фінансування видатків, визначених пунктами 31-34 статті 14 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 4120](#)). Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про включення вищезазначеного питання до порядку денного. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 218.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Ні, порядок денний ще не вичерпано.

Отже, переходимо до розгляду проекту закону [№ 3014](#)...

Шановні колеги, пропоную зараз поставити на голосування проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4171](#)).

Чи вже роздана порівняльна таблиця до проекту закону [№ 3014](#)?

А можна на хвилину запросити сюди представників депутатських фракцій та груп, не оголошуючи перерви? Будь ласка, підійдіть.

Щойно надійшла пропозиція розглянути сьогодні додатково ще два питання. Також надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Гео Багратович Лерос.

ЛЕРОС Г.Б., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати, прошу хвилину уваги, послухайте ось цей аудіозапис. Я потім продовжу.

(Трансляція аудіозапису).

Днями чесний офіцер Служби безпеки України передав мені запис майже шести годин розмов пана Комарницького, «смотрящего» за Києвом, де також фігурує співрозмовник пан Микола Тищенко. У розмові вони відверто розповідають про те, як Зеленський їх кришує, як кум Єрмака допомагає йому, а також, що важливо, обговорюють, як здійснити напад на мене та ще одного народного депутата.

Прошу Національну поліцію України вважати мій виступ офіційною заявою на злочин пана Комарницького, пана Миколи Тищенка та його кума Андрія Єрмака. Завтра я розпочну публікувати всі ці записи. Я хочу, щоб українці знали, хто зливає національні інтереси України, хто є замовником цього свавілля в країні.

Також хочу звернутися до пана Зеленського. Так, зараз ви недоторканий, але колись це скінчиться, і ви нестимете повну відповідальність за все, що робите.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Депутатські фракції і групи звернулися з пропозицією розглянути сьогодні ще два додаткових питання – це законопроекти [№ 4109](#) і [№ 4099](#).

Звертаюся до Комітету з питань економічного розвитку з проханням розглянути та підготувати законопроект № 4099 до розгляду. Щоб усі необхідні матеріали були підготовлені та роздані народним депутатам України. Звертаюся з другою частиною питання до Апарату.

Зараз пропонується розглянути проект постанови № 4109. Немає заперечень щодо зміни? Давайте краще проголосуємо. Будь ласка, займіть свої робочі місця, підготуйтеся до голосування.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сьогоднішнього пленарного засідання проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України щодо невизнання легітимності так званих місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях України – в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі» (№ 4109).

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександра Олександровича Мережка. Прошу надати 4 хвилини і від авторів, і від комітету.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет на своєму засіданні 16 вересня 2020 року розглянув питання про чергове незаконне проведення 13 вересня 2020 року російською окупаційною адміністрацією так званих місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим та місті Севастополі. У зв'язку з цим комітет пропонує розглянути та прийняти проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України щодо невизнання легітимності так званих місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях України – в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі».

Мета проекту постанови – схвалити заяву Верховної Ради України, у якій засуджується чергове порушення міжнародного права Російською Федерацією, а саме факт незаконного проведення голосування на тимчасово окупованих територіях Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, зокрема на «виборах губернатора Севастополя» та «довиборах депутатів» до так званих державної ради Республіки Крим і Сімферопольської місцевої ради, та триваючі порушення прав людини на тимчасово окупованих територіях України – в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

У заяві містяться звернення до іноземних парламентів та міжнародних організацій з проханням надати принципову оцінку таким порушенням норм міжнародного права.

Отже, шановні колеги, прошу підтримати рішення Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва та прийняти проект постанови Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп.

Антон Едуардович Поляков.

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Гузю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому? Сергій Ярославович Рудик. Вибачте, Ігор Володимирович Гузь.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Дорогі друзі! Насправді, поза всіма виборчими історіями, нашими внутрішніми конфліктами український парламент повинен об'єднуватися навколо таких питань. Дійсно, ми роками принципово і жорстко засуджували позицію країни-агресора – окупанта на території Криму. Відповідно, будь-які вибори є нелегітимними. Будь-які спроби Російської Федерації нав'язати свій порядок денний повинні отримувати завжди і всюди (дуже важливо!) консолідовану позицію українського парламенту.

Тому наша депутатська група, яка складається з мажоритарників, які об'єднують захід, схід, північ, південь, голосуватиме за цей проект постанови.

Ми закликаємо усі фракції парламенту в такі моменти об'єднуватися і показувати, що ми не забуваємо, тримаємо ситуацію з Кримом на пульсі, коли фактично порушують права людей, зокрема кримських татар, українців, громадян України, які виступають проти російської окупації в Криму.

Тож, друзі, прохання згуртуватися і підтримати цей проект постанови як приклад того, що ми можемо відкладати будь-які політичні суперечності і об'єднуватися тоді, коли українська держава, український народ має бути консолідованим.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» голосує «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Анатоліївна Стефанишина.

Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Знаєте, ми настільки переймаємося місцевими виборами, які відбудуться в Україні 25 жовтня, що, на жаль, повністю випускаємо з уваги і забуваємо, що робиться на тимчасово окупованих і тимчасових анексованих територіях. Учора хтось з моїх колег писав, запитуючи pana Фокіна, що фракція «Голос» не знає, чий Крим. Ми добре знаємо політичну мапу держави Україна, але чомусь від pana Фокіна, до речі, не отримали відповіді, що Крим тимчасово анексований.

До того ж, мені хотілося б, щоб питання національної безпеки об'єднували, були спільним знаменником всього парламенту і включалися відразу 13, 14 чи 15 вересня в перший сесійний тиждень до порядку денного першими в наших пропозиціях щодо того, які законопроекти розглядати. Адже неправильно, коли, наприклад, Польща чи Євросоюз першими реагують на те, що відбувається в Криму. А хто не знає, поясню, що було в Криму.

13 вересня відбулися довибори до певних місцевих рад, зокрема, наприклад, обирався губернатор Севастополя чи міський голова Сімферополя, чи були довибори до ради Криму і так далі. До того ж, станом на 18-19 годину явка була критично низькою – близько 30 відсотків. Такі речі не можуть проходити повз увагу українського парламенту, і ми не маємо ставити їх на розгляд сотим чи п'ятсотим питанням у порядку денному.

Шановні колеги, велике прохання, не ставити на паузу і не відтермінувати нашої міжпарламентської демократії. Тому що МЗС і Президент – це прекрасно, але парламент має давати чітку відсіч, дійсно, показуючи консолідовану позицію того, що відбувається на наших територіях. Анексія Криму обов'язково припиниться, і саме це має бути стимулом для України шукати міжнародні майданчики, де питання Криму стоятиме першим у порядках денних.

Фракція «Голос» однозначно підтримуватиме даний проект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, ситуація полягає в тому, що жодні так звані вибори в анексованому Криму не визнані світовою спільнотою. Це вже продовжується не перший рік. І ці так звані довибори, і перші вибори так званого губернатора чітко визнані міжнародною спільнотою як нелегітимні і проводяться в умовах окупації.

Український парламент повинен дати свою оцінку. Я не вірю, що в цьому залі є політичні сили, які не визнають Крим українським. А саме так фракція «Батьківщина» розглядає це голосування.

Наша фракція, без сумніву, підтримає проект постанови, у якому прямо за-суджуються так звані вибори в анексованому Криму і Севастополі. Але крім то-го, це фактична підтримка міжнародної спільноти, яка чітко визнала ці вибори нелегітимними, такими, що проводяться в умовах несвободи і окупації.

До того ж, дуже гарні цифри, де кримчани ногами проголосували проти і так званого губернатора, і так званих місцевих органів влади. Такої низької явки ще не було за всю історію окупації Криму і Севастополя. Думаю, що це оз-нака і сигнал путінському режиму, що в умовах окупації ніяких виборів не може бути. Тільки повернення суверенного Криму державі Україна в межах, визнаних міжнародних кордонів, те що засвідчено Організацією Об'єднаних Націй, інши-ми міжнародними організаціями, дасть змогу там провести вільні, демократичні вибори.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Після цього слово з мотивів матимуть Качура, Бакунець, і голосуємо. Будь ласка, запросіть народ-них депутатів до залу.

Герасимов. Будь ласка

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний вибор-чий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Марії Іоновій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Вітаємо, що зал за нашої ініціа-тиви розглядає зараз такий проект постанови. Фракція «Європейська солідар-ність» дуже його підтримуватиме.

Але хотіла б сказати, що, дійсно, питання щодо російської агресії в Криму має стояти сьогодні та щодня в порядку денному світу, а українська влада має максимально робити все для того, щоб посилювати таку позицію, говорити і не забувати про Крим. Замість цього, на жаль, ми чуємо представника Зеленського, що начебто на Донбасі триває громадянська війна.

Тому ми хотіли б, щоб все-таки Зеленський та його представники чітко визначали термінологію. У дипломатії дуже важливі сигнали. Коли Президент мовчить і не реагує на таких своїх представників, для дипломатів це дуже нега-тивний сигнал.

На всіх міжнародних майданчиках ми також зобов'язані тримати тему Криму – збройної агресії і так званих незаконних виборів. Хотіла б нагадати, що відбувається насильницька паспортизація. Понад 100 політв'язнів кримських татар – це бранці Кремля, чиїх понад 150 дітей уже декілька років живуть без батьків.

Завершуючи, хотіла б сказати, що ми маємо знати більше інформації про цих політв'язнів, про їхніх дітей, допомагати і підтримувати їх. Тому ми підтримуватимемо цей проект.

Прошу також Верховну Раду не забувати про законопроект щодо статусу політв'язнів, прийнятий у першому читанні. Фракція «Європейська солідарність» просить включити його до порядку денного, розглянути й підтримати в другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз ще виступлять Качура, Бакунець. Після цього переходимо до голосування.

З мотивів слово надається Олександрю Анатолійовичу Качурі.

КАЧУРА О.А., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Знаєте, замість тисячі слів: Крим – це Україна. Голосуймо й підтримуймо цей проект постанови!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Дякую. Автономна Республіка Крим і місто Севастополь були, є і залишатимуться невід'ємною частиною української суверенної держави. Проведення там незаконних виборів не буде визнано міжнародною спільнотою, а ті, які організували і проводили там незаконні вибори, повинні понести відповідальність і бути покараними.

А ми, шановні колеги, повинні сьогодні об'єднатися і затвердити в залі заяву Верховної Ради України щодо невизнання легітимності так званих місцевих виборів на українській території – в назавжди українському Криму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України щодо невизнання легітимності так званих

місцевих виборів на тимчасово окупованих територіях України – в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі» ([№ 4109](#)) у цілому.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект закону...

Вибачте, надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Слово надається Олександру Анатолійовичу Качурі.

КАЧУРА О.А. Від імені депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» хотів би звернутися до нашого (в минулому) колеги Гео Багратовича Лероса.

Будь ласка, припиніть маніпулювати, розбалансовувати нашу країну. Якщо у вас є факти щодо вчинення корупційного або будь-якого іншого правопорушення вищими посадовцями держави, для цього є багато правоохоронних органів: НАБУ, САП, ДБР, ГПУ, СБУ. Звертайтеся, ми однозначно підтримаємо, але не працюйте на політичних опонентів, не робіть цього для дестабілізації ситуації в країні на догоду іншим політичним силам.

Я знаю, що Президент Зеленський, дійсно, зробив помилку (ви казали про помилку Зеленського), і Андрій Борисович Єрмак також зробив помилку. Цією помилкою є включення вас до списку партії «Слуга народу» на минулих виборах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення зміни до пункту 4 Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей здійснення закупівель під час виборчого процесу» ([№ 4099](#)). Зараз необхідно прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного засідання.

Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Щойно відбулося засідання комітету... Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про включення законопроекту № 4099 до порядку денного цього пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Давид Георгійович Арахамія для представлення цього важливого, концептуального законопроекту.

АРАХАМІЯ Д.Г. Дякую, Дмитре Олександровичу. Дякую усім. Цей законопроект – внесення зміни до Закону України «Про публічні закупівлі», так званого святого закону, який, як кажуть у парламенті, ніхто не має права чіпати. Але в даному разі ми всі його повинні чіпати, оскільки маємо велику проблему з проведенням виборів, бо Центральна виборча комісія, зокрема, територіальні виборчі комісії, мають здійснювати понад півтори тисячі процедур із закупівлі за дуже короткий термін. Тож наше завдання зараз виправити цю проблему: проголосувати зміни таким чином, щоб з'явилися уповноважені особи, які можуть брати юридичну відповідальність за проведення цих процедур, і провести їх так, щоб врятувати виборчий процес перед місцевими виборами.

Прошу підтримати та проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується голова Комітету з питань економічного розвитку Дмитро Андрійович Наталуха.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги. Я дуже швидко. У законопроекті передбачається доповнити пункт 4 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» такою нормою: «Установити, що до 1 січня 2022 року для здійснення закупівель окружної (територіальної) виборчої комісії може призначатися уповноважена(ні) особа (особи) на підставі рішення такої окружної (територіальної) виборчої комісії відповідно до частини 10 статті 33 Виборчого кодексу України».

Комітет у своїй редакції запропонував і одногосно ухвалив рішення змінити в пункті 4 дату «1 січня 2022 року» на «1 грудня 2020 року».

Відповідно пункт 4 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» звучатиме так: «Установити, що до 1 грудня 2020 року для здійснення закупівель окружної (територіальної) виборчої комісії може призначатися уповноважена(ні) особа (особи) на підставі рішення

такої окружної (територіальної) виборчої комісії відповідно до частини 10 статті 33 Виборчого кодексу України».

Тобто комітет одногolosно ухвалив рішення змінити дату з 1 січня 2022 року на 1 грудня 2020 року, і в такій редакції рекомендує прийняти цей законопроект за основу та в цілому з урахуванням відповідних техніко-юридичних правок. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Михайло Віталійович Забродський.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане Голово, прошу передати слово пану Синютці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Михайлович Синютка.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, чи справді Закон «Про місцеві вибори» складний? Так, однозначно. Дійсно, людям буде досить складно розібратися з такою великою кількістю бюлетенів.

Але, що ми хочемо зараз зробити? Чи хочемо ми, дійсно, спростити закон? Ні. Ми сьогодні хочемо ввести «смотрящих», які розпоряджалися б коштами виборчого фонду. Ми вже маємо прецеденти, коли було створено фонд боротьби з COVID-19 і гроші, що передбачалися на підтримку і лікування від коронавірусу, були витрачені на корупційні, безтендерні схеми щодо закупівлі та ремонту доріг. Ми зараз знову хочемо ввести посаду, делегувавши повноваження щодо розпорядження коштів. Для чого тоді ми створювали систему *ProZorro*, робили все, щоб позбутися корупції під час закупівель?

Шановні народні депутати, хотів би звернути вашу увагу, що зараз треба думати не про те, як дерибанити кошти на виборах, а про те, як провести їх чесно, без застосування адмінресурсу. Тому що те, що сьогодні влада через своїх представників у виборчих комісіях займається фальсифікацією, насправді, неприпустимо. Яскравий приклад цьому – Кременчук, де до сьогодні всупереч закону не зареєстровані списки партії «Європейська солідарність».

Шановні представники влади, хотів би вам нагадати квітень 2004 року, коли на Закарпатті, в Мукачеві, представники влади казали, що влада сильна, як ніколи. І рівно за півроку всі ці фальсифікації влади перетворилися на Помаранчеву революцію.

Закликаю, не фальсифікуйте виборів, не спричиняйте застосування адмінресурсу, припиніть красти і брехати, і тоді люди самі вирішать, що їм робити.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Ярославу Романовичу Юрчишину, фракція політичної партії «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги, скажу по суті, не так, напевно, яскраво, як тут виступали або виступатимуть щодо цього законопроекту. Давайте скажемо відверто – це технічний законопроект, у якому, дякуючи комітету, змінили строки – до 1 грудня 2020 року. Він потрібний буквально на декілька місяців для того, щоб ми не зупиняли виборів, а також, щоб люди не брали на себе, зокрема, кримінальної відповідальності. Ми консультувалися з міністерствами, з ЦВК, вони усі просять прийняти цей законопроект.

Якщо ми хочемо, щоб у нас нормально відбулися вибори, а сьогодні на виборчих дільницях без масок і без антисептиків працюють люди (дякуємо їм за це), які хочуть зробити так, щоб вибори все одно відбулися, давайте їм допоможемо прийняттям цього законопроекту. Це перше.

Друге. Ця частина мого виступу є зверненням до тих, які так яскраво тут захищають систему *ProZorro*. Знаєте, дуже чудово, але, здається, коли в цьому залі голосувалося за те, щоб «вбити» систему *ProZorro*, зокрема, запропонувати корупційну схему через локалізацію, ви тиснули зелену кнопку. Тому не прикривайтеся, будь ласка, цим, а будьте послідовними у своєму рішенні.

Наша фракція підтримуватиме цей законопроект. І ми просимо тих колег, які хочуть зробити на цьому політичний піар, робити його на іншому. Наприклад, прослідкувати, як їхні члени комісії голосують іноді з регіоналами та іншими політичними силами, представленими на місцевих виборах.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна Скороход.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Рудіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Ярославович Рудик.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги з монобільшості, цікаві ви люди. У місті Смілі голова територіальної виборчої комісії ухвалює рішення про відмову кандидату від молодшої партії «Команда Сергія Рудика. Час змін!» на посаду міського голови і всьому списку кандидатів у депутати до міської ради. Нормальна, хороша ініціатива. Інших 37 комісій, включаючи обласну, приймають, і ніяких проблем не бачать.

Голова територіальної виборчої комісії № 98 під час президентських виборів виводить 800 тисяч гривень (це Київська область) з рахунку ТВК. А зараз вона від «слуг» очолює ТВК області. Є купа кримінальних справ. Тут теж все нормально.

Але щодо витрат бюджетних коштів, виявляється, вам треба ввести уповноваженого. Шановні, ми і всі українці це називаємо дуже просто – «смотрящого». Не знімайте відповідальності з голів ТВК. Якщо вони можуть фальсифікувати вибори, то чому не можуть поставити свого підпису під закупівлями? Ви хочете централізувати процес? Мало вам тих корупційних скандалів, що за 1,5 року ви натворили в нашій державі?

Не змінюйте системи, тим більше, ви це зробили 15 хвилин тому. Ніхто в цьому залі не бачив цієї поправки. Жодна людина! Ви хочете нишком, не дивлячись прийняти рішення, а потім централізувати всі бюджетні закупівлі? Не вийде! Усі, хто проголосують, нестимуть персональну відповідальність за створення ще однієї корупційної схеми!

Депутатська група «Партія «За майбутнє» закликає колег не підтримувати цей дурнуваний і корупційний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, що буде з головою територіальної виборчої комісії, якщо він порушить закон? Є пряма кримінальна відповідальність за це. А що буде, вибачте, з уповноваженим, якщо він порушить закон? Покажіть мені хоч одну норму Кримінального кодексу, де вписано, що він нестиме відповідальність за те, що матеріально, на мільйони, а, можливо, в межах країни на мільярди, обдурить державу. Ніякої відповідальності.

Ви для цього вводите спеціального уповноваженого? У якому законі це врегульовано? Це навмисно зроблено для прикриття обладунків, що проводитимуться іменем уповноваженого. Ви розумієте, що робите? Не голосуйте за цей законопроект.

Ми зв'язалися з головами територіальних виборчих комісій від нашої партії, вони сказали, що ніяких проблем не існує. Не надумуйте проблем.

Ми поговорили з колегами в парламенті. Усі, хто мають голів територіальних виборчих комісій, жоден не сказав, що не робитиме цього згідно із законом. Але й нестиме відповідальність згідно із законом у разі, якщо він порушить норму закону.

Наступне. Є питання, яке треба негайно розглянути. Подивіться, що відбувається з відмовою у реєстрації списків і кандидатів по Україні, зокрема із списками від партій «Батьківщина» (Чернівецька область), «Слуга народу» та інших партій, представлених у цьому залі. Замість того щоб вирішити це питання, нас втягують у фінансову оборудку. Не голосуйте за це! Бо потім кожен з нас за це відповідатиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, усі бажаючі виступили? Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

З мотивів слово надається Наталусі. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Дмитра Андрійовича Наталухи.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, колеги. Під час обговорення підходили колеги, тому я хочу ще раз внести ясність і уточнити рішення комітету.

Повторюю, комітет одногосно ухвалив рішення рекомендувати прийняти цей законопроект за основу та в цілому з відповідним техніко-юридичним доопрацюванням, а за умови викладення частини першої розділу II «Прикінцеві положення»: «Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування і діє до 1 грудня 2020 року», – в цілому як закон з техніко-юридичним доопрацюванням. Тобто ця норма діятиме до 1 грудня 2020 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Голосуємо за основу і в цілому. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до пункту 4 Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо особливостей здійснення закупівель під час виборчого процесу» ([№ 4099](#)) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Якщо ви не підтримуєте, може, все-таки дасте проголосувати в цілому? Три фракції проти.

Ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подачі пропозицій та поправок і підготовки до другого читання. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 212.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Оголошується до розгляду наступне питання порядку денного – проект Закону «Про електронні комунікації» [№ 3014](#). Шановні колеги, хто наполягатиме на своїх поправках?

Підходив Ар'єв і просив 3 хвилини.

Є пропозиція зараз дати 3 хвилини на виступ і після цього перейти до голосування. Ніхто більше не наполягає на поправках? Домовилися.

Ар'єв. Будь ласка, 3 хвилини і голосуємо. Після цього залишиться ще проект постанови.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Але бажано, щоб у цей час на трибуні був представник комітету. Хто зараз представляє офіційну позицію комітету, треба, щоб він був на трибуні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На трибуну запрошується Олександр Павлович Федієнко.

АР'ЄВ В.І. Дякую. Шановні колеги! Підготовка цього законопроекту відбувалася досить складно. Оскільки багато хто вважає, що сьогодні Інтернет розвивається завдяки тому, що немає в Україні міністерства Інтернету і регуляторної функції, зрозуміло, люди підходили до цього надзвичайно уважно, щоб не постраждала сама індустрія. Проте європейська норма та європейські директиви зобов'язують нас прийняти цей законопроект, який, власне, побудований на тяжкому, скажімо, балансі компромісів.

Але є моменти, що суттєво треба зазначити, оскільки ухвалення цього законопроекту пов'язане безпосередньо з тим, як буде прийнято наступний законопроект [№ 4066](#), у якому визначаються права та обов'язки регулятора. Тому що цей момент із законопроекту № 3014 прибрали.

Отже, фракція «Європейська солідарність» готова підтримати цей законопроект, якщо в законопроекті № 4066, який зараз розглядається профільним комітетом, будуть: по-перше, включені принципи формування комісії з відбору складу регулятора за участі професійних асоціацій і введення до складу регулятора професійних асоціацій; по-друге, зазначено, що рішення регулятора щодо

статті законопроекту № 3014 стосовно виключного шерінгового обладнання, має ухвалюватися консенсусом для запобігання зловживань і недобросовісної конкуренції, на чому зауважують представники професійних асоціацій; по-третє, враховані позиції Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським союзом в частині приведення законопроекту № 4066 у відповідність із європейським правом.

Отже, за умови врахування цих трьох позицій, якщо представник комітету погоджується, фракція «Європейська солідарність» готова підтримати цей складний, але потрібний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету.

ФЕДІЄНКО О.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилину, Олександрє Павловичу.

Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу.

Після того як заслухаємо позицію комітету, переходимо до голосування за закон в цілому і за проект постанови про зміну календарного плану. Будь ласка, поверніться до залу.

Олександрє Павловичу, будь ласка.

ФЕДІЄНКО О.П. Дякую, пане Володимире, за позицію. Як ми попередньо й домовлялися, те про що ви сказали, я як представник комітету для стенограми кажу, що в подальшому під час роботи над законопроектом № 4066 ваші пропозиції будуть враховані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я так розумію, що переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про електронні комунікації» ([№ 3014](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 260.

Рішення прийнято.

Дякую.

Прошу показати по фракціях і групах:

«Слуга народу» – 201, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 18, «Батьківщина» – 1, «Партія «За майбутнє» – 12, «Голос» – 14, «Довіра» – 10, позафракційні – 4.

Шановні колеги, оголошується до розгляду наступне, крайнє, питання, на сьогодні – проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 4171](#)).

Без обговорення? Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення четвертої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 4171) в цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим.